

ЎзРВБнинг 2022 йил “31” шарт даги
12-сонли фармойишига
2-Илова

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
ЎзРВБ Бош директори
Р.Р. Усманов

“ 31 ” 03 2022 й.

**“Ўзбекистон республика валюта биржаси” АЖнинг
харид комиссияси аъзоларининг одоб-ахлоқ қоидалари**

1-боб. Умумий қоидалар

1. “Ўзбекистон республика валюта биржаси” АЖ (бундан буён матнда ЎзРВБ деб юритилади) харид комиссияси аъзоларининг одоб-ахлоқ қоидалари (бундан буён матнда Қоидалар деб юритилади) Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 22 апрелдаги 684-сонли “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонуни асосида ишлаб чиқилган бўлиб, давлат харидларини амалга оширишда харид комиссияси аъзоларининг (бундан буён матнда комиссия аъзолари деб юритилади) касбий одоб-ахлоқи умумий принциплари ва хизматдаги хулқ-атворининг асосий қоидаларини белгилаб беради.

2. Қоидалар давлат харидларини амалга ошириш жараёнида ҳуқуқбузарликнинг олдини олишга, улар содир этилишининг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этишга, комиссия аъзоларини Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, қонунлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига қатъий риоя қилиш руҳида тарбиялашга йўналтирилган.

3. Комиссия аъзолари харид қилиш тартиб-таомиллари ғолибини танлаш тўғрисида қарорлар қабул қилишда Қоидаларга амал қилишга мажбур.

Комиссия аъзолари Қоидалар билан имзо қўйдирган ҳолда таништирилади.

4. Комиссия аъзолари “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонун ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига ҳамда мазкур Қоидалар талабларига риоя этиши шарт.

5. Ушбу Қоидаларнинг асосий мақсад ва вазифалари:

комиссия аъзолари томонидан ахлоқий хатти-ҳаракатлар принципларидан ягона ва тўғри фойдаланилишини таъминлаш;

ахлоқий хатти-ҳаракатлар принциплари бузилишининг, етказиб берувчиларнинг ҳуқуқлари бузилиши, ЎзРВБ ва етказиб берувчилар мулкига зарар етказилишининг олдини олиш;

коррупцияга қарши хатти-ҳаракатларнинг профессионал ва ахлоқий меъёрларини шакллантириш.

**2-боб. Комиссия аъзолари хулқ-атворининг
асосий принциплари ва қоидалари**

6. Комиссия аъзолари харид қилиш тартиб-таомиллари ғолибини танлаш жараёнида қуйидаги принципларга амал қилишлари керак:

касбий маҳорат ва масъулиятлилик;

асосланганлик;

молиявий маблағлардан фойдаланишнинг оқилоналиги, тежамкорлиги ва самарадорлиги;

очиқлик ва шаффофлик;

рақобат ва холислик;

мутаносиблик;
давлат харидлари тизимининг ягоналиги ва яхлитлиги;
адолатлилик ва ҳалоллик;
манфаатлар тўқнашувига йўл қўймаслик;
коррупцияга йўл қўймаслик.

7. Давлат харидларининг асосий принциплари давлат харидлари жараёнининг барча босқичларида қўлланилиши керак.

8. Комиссия аъзолари қуйидагиларга мажбур:

хизмат вазифаларини бажаришда принцип талабларига қатъий риоя этиш;

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларига ва бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларига ҳамда мазкур Қоидаларга амал қилиш;

ўз хизмат вазифаларини виждонан, юксак даражада бажариш;

ўз фаолиятини қонун ҳужжатларида ва ички ҳужжатларда белгиланган лавозим ваколатлари доирасида амалга ошириш;

норматив-хуқуқий ва идоравий ҳужжатларда белгиланган чеклашлар ва тақиқларга риоя қилиш, ўз хизмат вазифаларини оғишмай бажариш;

давлат харидларини ўтказишнинг мақсадга мувофиқлиги ва зарурлиги, товарни (ишни, хизматни) танлашнинг, унинг истеъмол хусусиятларининг (тавсифининг), сифат кўрсаткичлари ва қийматининг асосланганлиги ҳисобга олинган ҳолда амалга ошириш;

давлат харидлари учун ажратилган маблағлардан самарали ва тежамли фойдаланиш масалаларини кўриб чиқиш;

харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларининг таклифларини ЎзРВБ буюртмасига мувофиқлиги даражаси бўйича ҳолис баҳолаш ва тартибга солиш ҳамда давлат харидлари рақобатлашув усуллари орқали амалга оширилганда ғолибни (ғолибларни) танлаш;

иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқишда ҳамда ҳолис ва асосли мезонлар асосида энг мақбул вариант фойдасига яқуний қарор қабул қилишда беғаразлик ва шаффофлик механизмларидан фойдаланиш;

харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларига тенг имкониятларни таъминлаш;

давлат харидлари субъектлари ўртасида рақобатни ва уларга нисбатан беғаразликни таъминлайдиган шарт-шароитларни яратиш;

давлат харидлари жараёнида шикоятлар, низолар ва келишмовчиликларни кўриб чиқишнинг ҳамда тегишли чора-тадбирлар кўришнинг очик, ошқора ва тортишув механизмларига асосланиш;

ўз хизмат вазифаларини бажаришда бирор-бир шахс, гуруҳ ёки ташкилотларга ён босмаслик ва устунлик бермаслик, уларнинг таъсиридан мустақил бўлиш, фуқароларнинг ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва қонуний манфаатларини ҳисобга олиш, камситиш ҳолатларига йўл қўймаслик;

ўз хизмат вазифаларини бажаришига тўсқинлик қилувчи ёки хизмат вазифаларини амалга ошириши жараёнида қонун талабларига зид бўлган бирор-бир шахсий, мулкӣ ва бошқа манфаатларнинг таъсири билан боғлиқ бўлган хатти-ҳаракатлардан тийилиш, шунингдек ўз хизмат фаолиятига бирор-бир таъсир кўрсатиш имкониятига барҳам бериш;

хизмат вазифаларини самарали бажариш учун зарур бўлган билим ва малакага эга бўлиш ҳамда касб-маҳоратини доимий равишда ошириб бориш;

ўзига юклатилган вазифаларни амалга ошириш жараёнида берилган ваколатларни қонун ҳужжатлари доирасида амалга ошириш, сансалорлик ва кўзбўямачилик ҳолатларига йўл қўймаслик;

хизмат мавқеидан давлат органлари, бошқа ташкилотлар, уларнинг мансабдор шахслари фаолиятига ноқонуний таъсир кўрсатиш мақсадида фойдаланмаслик;

ўзининг хизмат вазифаларини виждонан бажаришда шубҳа пайдо қилиши мумкин бўлган хулқ-атвордан ўзини тийиш, шунингдек ўз обрўсига зарар етказишга қодир бўлган вазиятларга йўл қўймаслик;

ЎзРВБда хабарларни ва хизмат ахборотларини тақдим қилишнинг белгиланган қоидаларига риоя этиш, иш жойи ва вақтидан ташқари хизмат масалаларини муҳокама қилмаслик;

шахсий манфаатдорлиги муносабати билан хизмат вазифаларини ҳолисона бажаришига тўсқинлик қилиши ёки таъсир қилиши мумкин бўлган ҳолатлар ҳақида Комиссия раисига ёки ЎзРВБ раҳбариятига зудлик билан маълум қилиш.

9. Сиёсий, иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқлик, шунингдек шахсий вазият ва бошқа субъектив сабаблар комиссия аъзоларининг қонун ҳужжатлари талабларини ҳамда Қоидаларни бузиши учун асос бўла олмайди.

10. Агар қонун ҳужжатларида бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, комиссия аъзоларига ўз хизмат вазифаларини бажариши муносабати билан бирор-бир моддий бойликларни олиш ёхуд жисмоний ёки юридик шахслардан бошқача наф кўриш тақиқланади.

11. Комиссия аъзолари коррупция ҳолатларига қарши курашиши ва уларнинг профилактикасига фаол кўмаклашиши шарт.

12. Комиссия аъзоларига ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда жисмоний ва юридик шахслардан уларнинг манфаатларини кўзлаган ҳолда муайян ҳаракатни бажариши ёки бажармаслиги эвазига бевосита ўзи ёки воситачи орқали пул, қимматли қоғозлар, моддий бойликлар, совғалар, ссудалар, мулкӣ моҳиятга молик бўлган хизматлар (шу жумладан, транспорт воситасидан фойдаланиш, даволаниш ва бошқалар) каби таклифлар билан мурожаат қилинган тақдирда, у ноқонуний хатти-ҳаракатларни тўхтатишни талаб қилиши ва таклиф қилган шахсни тегишли жавобгарлик тўғрисида огоҳлантириши лозим.

Бунда комиссия аъзолари порага мойиллик сифатида баҳоланиши мумкин бўлган ҳар қандай хатти-ҳаракатларга ва сўзларга йўл қўймаслиги, мазкур ҳолат бўйича, шунингдек унга бошқа давлат хизматчилари томонидан ҳуқуқбузарлик содир этилганлиги маълум бўлган ҳолатларда зудлик билан Комиссия раисини ёки ЎзРВБ раҳбариятини ёзма тарзда хабардор қилиши лозим.

13. ЎзРВБ раҳбарияти қонун ҳужжатлари талабларининг бузилиши факти тўғрисида мурожаат қилганлиги муносабати билан ёхуд билдирилган фикр ва мурожаатдаги танқиди учун, худди шунингдек бошқача шаклда танқид қилганлиги учун комиссия аъзоларининг ишдан бўшатилишига ёки бошқача шаклда таъқиб қилинишига йўл қўйилмаслигини таъминлаши керак.

14. Комиссия аъзолари иш жараёнида ўзига маълум бўлган ахборотнинг сақланишини ва махфийлигини таъминлаш юзасидан барча чораларни кўриши шарт.

15. Комиссия аъзолари хушмуомала, одобли, эътиборли бўлиши шарт. Комиссия аъзолари бошқа шахсларга нисбатан кўполлик қилмаслиги, одамларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситмаслиги, уларга асосиз психологик ва жисмоний таъсир кўрсатиш ҳолатларига йўл қўймаслиги керак.

16. Хизмат вазифаларини бажариш чоғида иш шароитлари ва хизмат тадбирларининг шаклига боғлиқ ҳолда комиссия аъзоларининг ташқи кўриниши фуқароларнинг ташкилотга нисбатан ҳурмат билан муносабатда бўлишига ёрдам бериши, умумий қабул қилинган иш услубига мувофиқ бўлиши, улар расмийлиги, вазминлиги ва тартиблилиги билан бошқалардан ажралиб туриши керак.

17. Комиссия аъзолари хизматдан ташқари вақтда умумий қабул қилинган одоб-ахлоқ нормаларига риоя этишлари, ғайриижтимоий хатти-ҳаракатлар содир эмаслиги, бундай хатти-ҳаракатларда қатнашмаслиги ва уларга йўл қўймаслиги керак.

18. Комиссия аъзолари ўзларининг мансаб мавқеи туфайли маълум бўлган сир сақланадиган маълумотдан, шунингдек махфий ва хизмат доирасида фойдаланиш учун белгиси мавжуд бўлган ҳамда бошқа турдаги конфиденциал ахборотдан касби билан боғлиқ бўлмаган фаолиятида фойдаланиши ёки уни ошкор қилиши мумкин эмас.

19. Комиссия аъзолари ўз оила аъзолари, қариндошлари ва бошқа шахслар томонидан унинг хизмат вазифаларига қонунга хилоф равишда аралашишига, улар томонидан ЎзРВБ обрўси ва фаолиятига салбий таъсир кўрсатилишига йўл қўймаслиги лозим.

3-боб. Манфаатлар тўқнашуви

20. Комиссия аъзолари ўз хизмат вазифаларини бажаришда манфаатлар тўқнашувига сабаб бўладиган шахсий манфаатдорлик ҳолатларига йўл қўймаслиги керак.

Манфаатлар тўқнашуви комиссия аъзоларининг шахсий манфаатлари уларнинг ўз хизмат вазифаларини ҳолисона ва беғараз бажаришига таъсир кўрсатадиган ёки таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳолатларда пайдо бўлади.

Комиссия аъзоларининг шахсий манфаатдорлиги унинг шахсан ўзи ёки яқин қариндошлари, шунингдек улар яқин ёки ишбилармонлик муносабатларида бўладиган бошқа шахслар учун ҳар қандай наф кўриш ёки афзалликларга эга бўлишни ўз ичига олади.

21. Манфаатлар тўқнашуви юзага келган тақдирда Комиссия аъзолари ЎзРВБ раҳбариятини дарҳол хабардор қилиши керак.

22. Манфаатлар тўқнашуви мавжудлиги тўғрисидаги маълумотни олган ЎзРВБ раҳбарияти уни тартибга келтириш бўйича ўз вақтида чоралар кўриши шарт.

23. Комиссия аъзолари хизмат вазифаларини бажараётганда ўзларининг хизмат вазифаларини зарур даражада бажаришига таъсир кўрсатадиган ёки таъсир кўрсатиши мумкин бўлган шахсий манфаатдорлигининг мавжудлиги ёки мавжуд бўлиши имконияти тўғрисида маълум қилиши шарт.

4-боб. Одоб-ахлоқ қоидаларини бузганлик учун жавобгарлик

24. Комиссия аъзолари томонидан Қоидаларнинг бузилиши уни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка тортиш учун асос бўлиши мумкин.

25. Ушбу Қоидалар нормаларнинг бузилишлари ЎзРВБ раҳбарияти томонидан кўриб чиқилади.

Қоидаларнинг бузилиши ҳолатлари бўйича интизомий жазо чораси қўлланиши ёки йўл қўйилган қоидабузилишнинг хусусияти, қай даражада оғир эканлиги, шу хатти-ҳаракат содир этилган вазият, комиссия аъзоларининг олдинги иши ва хулқ-атворини ҳисобга олган ҳолда унга нисбатан келгусида Қоидаларни бузиш ҳолатларига йўл қўймаслиги тўғрисида огоҳлантириш билан чекланиш мумкин.

Комиссия аъзолари ўзи йўл қўйган қоида бузилиши, қоида бузилишининг кўриб чиқилиши жараёни ҳақида ахборотни олиш ва ўзини ҳимоя қилиш учун далилларни тақдим этиш, шунингдек тегишли қарорлари юзасидан белгиланган тартибда шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

5-боб. Яқуний қоида

26. Ушбу Қоидаларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ЎзРВБ таркибий бўлинмалари билан келишган ҳолдаги асосли таклифига кўра, ЎзРВБ Бош директори фармойишга асосан амалга оширилади.

27. Мазкур Қоидалар ЎзРВБнинг расмий веб-сайтига жойлаштирилади.